

2017/5

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

Šest barev duhy poutník v očích má
a sedmou stále hledá.

Jen upřímná pouť ke Světlu
mu k šesti sedmou přidá.

Závoj mámení když dodoutnal,
ze Zdroje Pravdy srdce pije,

ten poutník, který Cestou nezklamal,
sedmerou barvou lásky žije.

Obr.1. Chrám slávy_____ obálka, s.1

Obr.2. Zodiak – Štír _____ obálka, s.2

Obr.3. Zodiak – Štřelec _____ text, s.1

Obr.5. Mandala – Barvy podzimu_____ text, s.32

Výše uvedené kresby a fotografie - Jarmila Plotěná

Obr.4. Obálka knihy Mayan Transcendence

(autorkou knihy je Gabriela Jurosz-Landa)___ text, s.11

Obsah

<i>Obsah</i>	1
Od stmívání podzimu ke světlu Vánoc (<i>Rev. Mgr. Jarmila Plotěná</i>)	2
Výročí členů	3
Chvála barev (<i>Rev. Mgr. Jarmila Plotěná</i>)	3
Uvod ke knize Mayská transcendence (<i>Gabriela Jurosz-Landa</i>)	7
<i>Šri Ramakrišna Paramahansa - překlad Mgr. Anna Vachudová</i>	
Žije někdo ve vesmíru někde	11
Vesnický jarmark pro šílenou lásku	14
Čistá láska	15
Vánoční mysterium (<i>Ing. Vladimír Číha</i>)	16
Vzpomínka (<i>Eva Švecová</i>)	27
Bez tvaru a omezení (<i>Bc. Daniel Novotný</i>)	29
Brno na vlásku? (<i>Ing. Pavel Sedlák</i>)	30
Hledači světla (<i>Ing. Miluše Šubartová</i>)	31

OD STMÍVÁNÍ PODZIMU KE SVĚTLU VÁNOC

V listopadu to už podzim s tím ubýváním světla, ochlazováním a vůbec nachylování se k zimě myslí vážně. A člověk si řekne, že už se blíží Vánoce a že ten čas moc a moc rychle letí. A přitom, všimli jste si, jaké je to vlastně krásné a poučné roční období? Denního světla ubývá a mělo by také ubývat takového toho běžného denního shonu. Že neubývá, naopak před Vánocemi je většinou „doma a v práci ještě víc práce“? Úplně dobře to není. Je všechno ten shon nezbytně nutný? Nedá se něco alespoň letos vynechat, abychom ze samého shonu neměli všechno a všeho jen ne světlo v duši? Staří hospodáři věděli jak prožívat toto období podzimního stmívání a na radost Vánoc čekání. Velmi si tohoto času vážili a také si skutečné radostné Vánoce jak se patří zasloužili. Od časného jara či předjaří se nadřeli na polích a na statku a pak – bylo sklizeno a oni si udělali čas na rozjímání, na své zemřelé vzpomínání a jasu Vánoc očekávání. Pokud žijeme alespoň trochu v souladu s přírodou, ona nás přímo po této cestě vede.

To je také důvod, proč si v Poutníku tak často jednotlivá roční období připomínáme a objevují se i jako téma některých našich shromáždění. Tak např. 27. října jsme si na naší podzimní slavnosti vytvořili mandalu z barevného listí, plodů, kaštanů a jiných darů přírody. V pátek 24. listopadu nám bude vyprávět Rev. Sofia Pavala O lese, zvířatech a lidech a k tomu promítat své fotografie ze svých poutí přírodou. Sofie k nám přijede z Liberce v rámci návštěv unitářských duchovních v našich obcích. V pátek 3. listopadu do naší obce přijede Rev. Vlastimil Krejčí, který vede obec unitářů v Teplicích. Zvolil si zajímavé téma NLP (neurolingvistické programování) – neomezený lidský potenciál a 1. prosince nás navštíví Rev. Petr Samojský, duchovní Pražské obce unitářů a Obce širšího společenství. Bude mít promluvu na téma Tajemství naplněné prázdnoty. Srdečně zveme na všechna tato a další listopadová a prosincová setkání a těšíme se rovněž na naše tradiční předvánoční shromáždění Světlo Vánoc 22. 12.

V tomto čísle Poutníka přinášíme článek paní Gabriely Jurosz Landa, autorky knihy “Mayská transcendence“ jako vzpomínku na její nedávnou, velmi zajímavou přednášku v naší obci, dále překlad mystických textů Rámakrišny od Anny Vachudové a článek Vánoční mysterium od Ing. Vladimíra Číhy a další.

Přeji nám všem světlo a mír v duši nejen v čase vánočním.

Jarmila Plotěná

Výročí členů

všem členům Brněnské obce unitářů, kteří se narodili v listopadu a v prosinci

VŠE NEJLEPŠÍ!

4.11. Lydie Schmiedková

16.11. Jiří Čada

22.11. Dagmar Nejezchlebová

26.11. Marie Dvořáková

27.11. Jana Křížová

27.12. Zbyněk Vašíček

Jarmila Plotěná

Chvála barev

Jsou všude kolem nás i v nás. Barvy. Světlo a barvy zásadním způsobem ovlivňují náš život a to nejen v čase krásně barevného podzimu. Působí na naši náladu a životní elán, tedy přímo je nějak zabarvují a tak se každý svým způsobem nějak "vybarvujeme".

My lidé jsme zde na Zemi vlastně dětmi slunečního světla. Jsme neustále ponořeni do světla a barev. Nedostatek světla a barev nám velice vadí. Většina lidí to pocítuje jako chmury v čase, kdy světla ubývá. Když se nad tím zamyslíme, není to nic samozřejmého. Dlouho se

nevědělo proč je působení světla a barev na člověka tak intenzivní, že je vnímá i nevidomý člověk.

Přesto léčení barvami používaly už starověké kultury. Ty můžeme rozdělit dle toho, zda uctívali Slunce nebo Měsíc. Sluneční kult byl zřejmě častější, ačkoliv také v kultu Měsíce bylo uctíváno Světlo. Stále udržovaný plamen v řeckých chrámech, který ochraňovaly vestálky, byl symbolem Slunce. Většina mysterií starověku měla jako hlavní motiv světlo. V mnohých náboženstvích je samozřejmostí přivítání příchodu světla na úsvitu každého dne a loučení se se Sluncem při jeho západu. Léčivou sílu slunečních paprsků znal již starověký lékař Hippokrates z Kósu. Léčení barvami je jednou z nejstarších léčebných metod. Patřilo k tajným duchovním naukám ve starověkých chrámech. Pythagoras učil, že červená, žlutá a modrá, tři základní barvy, ovlivňují tělo, duši a Ducha člověka.

Později v 16. století Paracelsus uznával léčebný význam barev. Když Isaac Newton poprvé rozložil hranolem bílé světlo na sedm barev spektra, formuloval svůj objev jako přírodní zákon, který říká, že bílé světlo se hranolem láme a rozkládá na sedm barev duchy a protějším hranolem se opět spojí v bílé světlo.

Ve škole nás učili, že světlo má dvojí charakter, jednou se chová jako vlna, podruhé jako částice. V roce 1922 Albert Einstein dostal Nobelovu cenu za teorii, dle níž je světlo “elektromagnetický vlnový jev, jehož energie je transponována (přenášena) v určitých svazcích“, které nazval fotony. Barva je dána délkou vlny světla, přičemž energie fotonu je závislá na vlnové délce. Bílé sluneční světlo se skládá z několika barev, je tedy polychromatické, což dokazuje školní pokus s hranolem. Světlo různé délky se různě lomí na rozhraní prostředí. Energie fotonu je závislá na vlnové délce. Např. fotony s nejdelší délkou vnímáme jako červené světlo a jsou chudší na energii než fotony s kratší vlnovou délkou, které vnímáme jako světlo modré. Barvy a světlo jsou tedy podivuhodné a to jak na člověka běžně působí i to jak vědomě je člověk přijímá, ovlivňuje velice jeho život.

Vliv barev na člověka zkoumal J.W. Goethe a nacházel významný vztah barev a pocitů, svou nauku o barvách vzniklou v roce 1810 považoval za svůj hlavní přínos pro budoucnost lidstva a oceňoval ji více než celé svoje literární dílo: „O tom, co jsem stvořil jako básník,

si mnoho nemyslím. Velcí a známí básníci byli přede mnou a budou i po mně. Ale že jsem ve svém století jediný poznal pravou podstatu barev, na tom si zakládám.“ Goethe zdůrazňoval, že je nutno barvy prožít a poznat tak jejich působení, neboť chápal barvy jako důkaz existence duchovního světa, kterým je prodchnuta příroda. Vyjádřil to slovy:

„Kdyby v oku nebyla Slunce zář,
nikdy by nespatriilo Slunce tvář,
kdyby v nás Boží síla nebyla,
radost z ní by nám chyběla...“

Některé podivuhodné přírodní zákony, dle Goetha, může vyjádřit jedině umění.

Vzpomínám, s jakým zájmem jsem si prohlížela velký nástěnný kalendář s reprodukcemi Goethových kreseb k jeho nauce o barvách, který mi z ničeho nic někdo daroval v půjčovně brněnské univerzitní knihovny. Velice blízké jsou mně také názory Dr. N. F. Čapka na úzký vztah barev a nálady, které Čapek vyjadřuje například ve svém známém spise *Nálada a její vědomé tvoření*. Kdo tuto knížku ještě nečetl přišel o vzácně radostný pohled na život a jeho zázraky – jako jsou třeba právě barvy. Čapek si tu všímá významu vědomě tvořeného krásného barevného světa (krojů, bydlení, květin ...). Jeho květinová slavnost je oslavou nejen barev různých květin, ale hlavně pestrého světa, v němž je pro všechny lidi dosti místa k životu. Můžeme se zamyslet třeba nad tím, jakou barvu může mít “jednota v různosti“. Tak různost je jistě mnohobarevná, velmi pestrá. A jednota? Snad bílá, neboť obsahuje všechny barvy. Může to vypadat třeba takto: “jako že všechny barvy z bílé jednoty pocházejí, ale jsou různé a v mnohém se tedy rozcházejí, aby se v podstatném opět sjednotili do původní jednoty“. Že to není jen tak snadno dosažitelný stav, potvrdí skoro každý, kdo zkusil namíchat čistě bílou barvu sloučením všech barev, které má k dispozici. Zkusili jste to někdy? Stačí, aby nějaká barva chyběla nebo nějak příliš “křičela“, hned vznikne místo bílé, nežádoucí šedivá kaše. ... a přitom “všechny z bělostné jednoty pocházejí“ a každá je přitom svým způsobem krásná.

V literatuře často nacházíme charakteristiky jednotlivých barev,

případně pojednání o jejich léčivých účincích nebo vlivu na náladu. Domnívám se, že žádná barva není vyloženě dobrá nebo špatná, prospěšná či škodlivá. Každá má obrovské množství odstínů, Například jen co všechno může zahrnovat označení “**bílá** barva“; velikou škálu od různě zabarvené bílé až po naprosto vzácnou bělostnou, běloskvoucí, čistotou zářící běl. Nebo třeba **černá**, může se podobat poněkud tmavší **šedé** nebo být v nejrůznější intenzitě dotčena jinými barvami až po černočernou neprostupnou, nepropustnou, nejčernější, absolutní (snad v této intenzitě ani neexistující) čern.

Jakou škálu odstínů vytváří **zelená**, o tom vůbec nemožno mluvit. To se v přírodě musí prožít, což je samo sebou duchovní zážitek. (Jako hodně malá holka jsem takhle “zapadla“ a úplně se ztratila v zeleni obrovských lopuchů. Na to se nedá zapomenout). Všimli jste si těch odstínů zeleně na jaře? K létu dospívají k poněkud jednotnější zeleni a na podzim zelená ustupuje všem fantastickým odstínům, že paleta nestačí. Rostlinstvo na podzim vlastně ukazuje svoji skutečnou barvu, kterou by mělo, kdyby ustoupil chlorofyl. Bez fotosyntézy by příroda vypadala úplně jinak. Zajímavý příklad zeleně je **smaragdová**. Patří spíše do světa nerostů než rostlin a svou povahou zřejmě asi nějak souvisí s touhou po duchovním růstu.

Například taková **modrá**. To je pro malíře oříšek, má tolik odstínů, že je nemůže nikdy všechny použít a nadto je ještě spolu sladit. Experimenty s modrou jsou hotová dobrodružství.

Dávno jsem si všimla, že barvy žijí a pulzují. Ano, mohou se do slova hýbat a většina barev dosti jasně ukazuje svůj nejvlastnější “směr pohybu, neboli směřování“. (Velmi jsem se divila, že o tomto “směřování“ či povaze barev pojednává nauka o barvách založená na Goethových objevech.)

Taková **žlutá** září největší intenzitou ve svém středu a dále slábne, světlá či přibírá do sebe jiné barvy. Je to taková “vysílající“ barva, jako by hlásala zvěst o světle. Je velmi tvůrčí, často jásá, oslavuje, ale nic nevnucuje ani nepohlcuje.

Modrá je jiná, ta jaksi ze své přirozenosti ráda „houstne při svém okraji, tvoří lemy či ohraničuje.(Mám několik obrazů na tomto principu založených). V jejím středu jí přísluší jemnost a slábnoucí intenzita. Většina modří má smířlivou a tolerantní povahu, přeje rozjímání

a meditaci. Může být však také šedivě studená, již méně příjemná. Avšak takový **tyrkys** či množství jeho odstínů připomíná touhu po duchovní kráse. Setkáme-li se v obrazech starých mistrů s neproměnlivou, rovnoměrnou modrou plochou, můžeme se právem domnívat, že nás malíř uvádí do světa, který není v řádu pozemských věcí a činí v podstatě totéž co ikonopisec či Mistři deskových oltářních maleb, při použití **zlata** na „pozadí“ svých ikon a obrazů.

Červená či rudá ráda všechno ovládá a upozorňuje na svoji přítomnost. V ostřejších odstínech je dominantní a kde jakou barvu překřičí. Může mít však také svoji slavnostní až důstojnou podobu purpuru (purus purus z lat. čistý čistý), nepřehlédnutelná až poněkud se vnucující šarlatová snad propůjčila svoje označení různým „šarlatánům“, neboť si dodávali důležitosti pláštěm šarlatové barvy. **Bordová** a tzv. **kardinálská červeň** má již tendenci přecházet k bohaté škále odstínů **fialové**, které svou povahou napomáhají tendencím k duchovnímu bádání a směřování k moudrosti.

S barvami je to zřejmě jako s lidmi, dokonce i velmi podobné odstíny mohou mít velmi odlišnou povahu. Všechny žijí ze světla a pocházejí z téhož Zdroje - bílého světla, do něhož se mohou vrátit jen tehdy, pokud jsou smíchány v harmonické jednotě nebo zachyceny správně nasměřovaným krystalem. Smysl duchovní cesty člověka, čili cesty životem, představuje taktéž návrat do jednoty, avšak oním sjednocujícím krystalem je hluboké pochopení tajemství života, úcta k veškerému jsoucnu a láska, která jako sedmá barva duhy umožňuje vědomý návrat do jednoty.

Gabriela Jurosz-Landa

Úvod ke knize Mayská transcendence

...Křesťanství ve světě zvítězilo a stalo se univerzálním náboženstvím pouze proto, že se oddělilo od atmosféry řecko-orientálních tajemství a prohlásilo se za náboženství spasení, které je přístupné všem.

Když historik náboženství, Mircea Eliade, napsal tato slova v roce 1958 (1995:17), byla již na cestě nová, jiná společnost. Tento nový člověk zpochybňuje status quo, politicky i duchovně, a ve světle globalizovaného života se obrací k jiným náboženstvím a duchovním

praktikám, aby je začlenil do toho, s čímž vyrůstal. Kdo by si před třiceti lety pomyslel, že by plno lidí mohlo opustit svou církev a kdo by si dokázal představit, že praktikování jógy se stane běžnou západní věcí.

Dnešní člověk však postrádá myšlenku na sjednocený svět. Žije nejméně v duálním světě.

Fyzicky sice žije v tom přirozeném, ale obývá také jeden navržený vědou a technologiemi, jejíž je prodlouženou rukou. Tím, že tento technologický život zaujímá v západním životě dominantní postavení, stroj jako koncept, a nikoliv čistě nástroj má tendenci překonávat lidstvo. Redefinice lidstva jako hybrida přírodních bytostí a strojů stále probíhá. „Čip“ a superpočítače Watson nebo Tianhe začínají pronikat do masmédií a s nimi do našich domovů.

Základní smysl života, který dříve poskytovala spiritualita a nebo náboženství, je nyní ztracen a je rozdělen do několika specializovaných odvětví. Nová filozofická nebo duchovní „Überbau“, která drží společně různé tkaniny a dnešní životy, ještě nebyla vytvořena. Blíží se však zrození nového „moderního člověka“, který hledá nový smysl, hledá odpovědi a poohlíží se po církvích a kmenové duchovnosti.

Tento člověk cestuje do Amazonie, aby se učil od šamanů nebo do Indie, kde může praktikovat jógu. Ponoří se do vědění a přírody Himalájí a nahrazuje konvenční stravu a medicínu organickým a holistickým jídelníčkem.

Mezitím na amerických univerzitách mladí vědci z různých oborů studují „Své já“, v současné době se učí oponovat morálce (v psychologii) proti paměti (v neurovědě). Zkoumání fenoménu z extrémní perspektivy, ale následně vede k tomu, že výsledky jsou stejně tak extrémní.

Není divu, že vědecké objevování spirituality může vést k úsudku, že vše nevědecké je podezřelé, pojem spojený s termíny „mystickým“ nebo „okultním“, ale tyto neuspokojivé nejednoznačné termíny nevyjadřují přirozenou povahu jejich obsahu.

Pro ne-vědce není nic „mystického“ na rozhovoru s Bohem nebo s různými jinými bytostmi, ať již v takzvaném domorodém kontextu nebo prostřednictvím světových náboženství. Je to jednoduše „normální“.

Současná věda ukazuje prstem a nesnaží se dotýkat srdcem, většinou jdou pak skutečná mysl a zdravý rozum stranou. Věda se dnes často chová „bezcitně“ a „nelidsky“. Ale jak by si lidé, kteří nemají vzdělání ve věcech srdce, mohli uvědomit svůj nedostatek empatie? Rozdělující diskurz současné vědy má tendenci zanedbávat otázku toho, co lidi s ostatními a svým okolím spojuje.

Všechno „posvátné“ má tendenci sjednocovat. Musíme si položit otázku, jak definice „lidské bytosti“, jako sjednocující entity, zapadá do dnešního vnímání vědce. „Vlastní já“, stejně jako „myšlení“, dva z nejdůležitějších cílů psychologie, byly v historii definovány různě. Při studiu řeckého autora Homéra zjistíme, že básník nedefinoval mezeru mezi myšlením a cítěním.¹ Tato opozice v západním post-řeckém, konkrétně post-Descartesově, pohledu na svět potřebuje přizpůsobení či nové definování. Člověk se nemůže skutečně ve svém světě zorientovat, když se dívá na myšlení a cítění jako na dva samostatné pojmy, které jsou od sebe rozpojené. Když jsou tyto dvě entity jedna od druhé odpojeny, stává se člověk lehce zmanipulovatelnou kořistí.²

Lidské reakce a rozhodnutí pocházejí z toho, co nazval fenomenolog Jan Patočka „Přirozený svět“. Přirozený svět je původně a vnitřně spojen s realitou, která je svázána s lidskou přirozeností. Člověk se pod tlakem kritického myšlení odnaučil věřit svému základnímu „instinktu“. Nyní je v prostředí, kde se sám stal předmětem vědeckého a marketingového hledání a kde mu jeho osobní moc odebírá menšina, která ve společnosti drží moc.

Hodnota jednoty, trofej stvoření, byla roztržena a člověk stal méně hodnotným, až se dostal na úroveň pouhého zboží. V roztržtém světě může člověk mít dojmy, postřehy, myšlenky a vzpomínky, ale tyto jednotlivé kusy netvoří jednotnou realitu, dynamický svět, který je živý a subjektivní (Patočka 1992:98). Místo toho, aby vytvářeli vlastní pohyby, které by pocházely zevnitř, masy dnes následují a kopírují pohyby instruktora, například učitele jógy nebo trenéra.

Slovy fenomenologů, pochopení věcí z našeho osobního vnímání je schopnost založená na „Přirozeném světě“. Cílem vědy je objektivizace světa. „Přirozený svět“ nemůže obsahovat to, co není objektivně vysvětlitelné. Proto nemůže fungovat jako argument proti objektivismu.

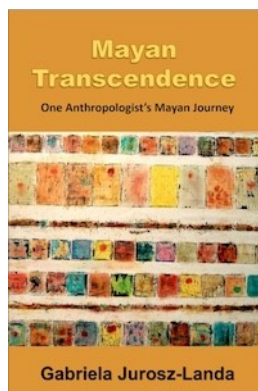
Racionalita odstraňuje človeka z jeho pôvodného prirodzeného Já, takže veľká časť jeho činnosti a myšlení je odcizena od jeho prirodzenosti. Vedecké rozdeľovanie na kusy bez vytvárania „siete vzájomných väzieb“ (Patočka 1992: 98) spôsobuje nesrovnalosť, v níž Jan Patočka vidí krízu duše súčasného človeka. Svät, naplnený objektivitou, nemožňuje človeku, aby sa cítil slobodne, aby sa slobodne a spontánne rozhodoval a volil svoj záujem slobodne, mimo vonšej tlak. Človek, ktorý žije v takovom systéme, sa často vníma ako slobodný, ale jeho slobodná vôľa bola ustavená vonšjimi silami. Doslova sa stal „prostredkom objektivních sil“. Začína sa vnímať ako objekt skôr než ako človek (Patočka 1992:5). Bytím toho, čo prijal, sa oddaluje od svojho prirodzeného Já a nakoniec sa vzdáva sám seba a začína sa spoliehať na vonšjé síly - ako je tréner alebo kuchár v poradiu o varení.

Mayové tiež žijú v duálnom, ne-li štyrnásobnom svete. Jejich svet je však spojený s mýtickou podstatou. Pretože si zakladajú na prijímaní svojich spoločných primárnych udalostí a na jejich výslednej histórii, ktorá je v mnoha ohľadoch opakovaním oných primárnych udalostí. Uznávajú a zakladajú si tiež na duchovnu a taktéž na svojom dennom živote spojenom s prírodou. Tradiční Mayové usilujú skôr o jednotu než o rozdielnosť. Jejich cieľom nie je opustiť a zmeniť to, čo predkovia vytvorili, ale byť tomu verní a rešpektovať úsudok predkov. Jejich dôvodom je, že veria tomu, že predci obdržali priame pokyny od tvorca/tvorcov. Veria, že jejich znalosti boli čisté. Mnoho ľudí z západu sa tomuto posvätnému spojeniu posmievalo, zanevrela na ne a teraz jim chýba. Niektorí dokonca ponížujú myšlienku toho, že existuje Tvorca, ktorý ľuďom dal plán.

Priestože je jednotu rozdelená do niekoľkých podob, Mayové ju rozpoznávajú ako vystúpenie jednej a tej istej entity. Prijetí sociálna roztržitosť britskej antropoložky Marilyn Strathernová je Mayom blízka. Uznávajú potrebu zmeny, aby sa veci drželi v pohybe. Historické udalosti, ako napríklad evropské dobývanie jejich území, jimi otráslu a zmenily jejich život viac než tomu bolo u mnoha jiných kultur. Priesto overujú každou zmenu oproti prvotnej udalosti, udržujú své vedomí živé a jejich rituály a zvyky slouží k tomu, aby udržely svet pospolu. Bez jin jang rovnováhy medzi roztržitosťou a jednotou, se svet může rozpadat tak, že už to lidé nebudou moci zvládnout.

Jako antropologové jsme převzali úkol zkoumat cizí kultury pro srovnání s těmi našimi vlastními. Cílem naší práce je spojit jejich dobro. Obě kultury se mohou od sebe učit a obohatit se, ano, dalo by se říct léčit se. Řekla bych, že kdyby západní kultura vynaložila větší úsilí na to, aby věda pronikla do společnosti duchovněji, místo toho, aby zrychlovala a nechala vše na racionálním základě, člověk by mohl být celistvější a žít svou lidskou existenci zdravým způsobem, pro který byl navržen. Duchovno často potřebuje více času, a to neodpovídá současné představě o efektivitě. Doufejme, že se dnešní „moderní člověk“ tímto směrem vydá.

- 1) viz. německá publikace od Guida Rappeho (1995) o pojetí "těla" v ranné řecké filozofii: "Archaische Leiberfahrung: Der Leib in der frühgriechischen Philosophie und außereuropäischen Kulturen," strana 75.
- 2) a proto čínská vláda uvěznila praktiky Fa-lun-kung

Šri Ramakrišna Paramahansa
Žije někde ve vesmíru někdo?

Žije někde ve vesmíru někdo
mezi nebeskými či pozemskými bytostmi
kdo rozumí tomu, co je Kálí?

Učení všech tradic
je neschopno Ji popsat.
Je Matka bytostí ženy nebo
přesahuje Bytí samotné?
Zpěv Jejího proměňujícího Jména

OM KALI OM KALI OM KALI

umožňuje Šivovi,
který jest vše překračujícím Poznáním,
aby vypil negativitu všech bytostí
až se mu hrdlo zbarví do temně modré.
Bez Její ochrany je tento jed smrtelným
i pro nejvyšší Božství.

Více než Stvořitel a stvoření
jest Matka čirou Tvořivostí
za vnímáním duality.
Vesmír a Bůh-otec
nejsou než vzrušující pohledy
Jejích svůdných očí.
Neustále těhotná extází
rodí ze svého lůna prvopočátečního Vědomí
projevenou Bytost,
kterou pak s něhou drží u svých ňader a kojí,
aby nakonec Své milované dítě
s hravostí pozřela.
Dotekem Jejích bílých zubů
okamžitě mizí svět
a nastává dosažení
Matčiny zářící Prázdnoty.

Rozličné podoby Boha
inkarnované v průběhu historie
nachází útočiště u Jejích Lotosových Nohou.
Samotná Podstata Božství,
rozsáhlý základ celého Bytí
zde leží v extatickém tranzu
pod jejími do červena zbarvenými chodidly.

Je Matka pouhou Bohyní?
Potřebuje mužský protějšek, aby ji chránil či doplňoval?
Cyklus života a smrti se před Ní v úctě sklání.

Je pouze nahá
nebo představuje nahou Pravdu?
Žádné roucho ji nezacloní.
Záře Její nahoty zabíjí démony
nikoli zbraněmi,
ale spanilostí.

Je-li Matka konvenční ženou,
proč tančí divoce
na prsou Šivy?
Její nadčasová hra ničí
konvence i představy.
Je prvotní čistotou,
její extatičtí milenci jsou čistotou.
Čistota se noří do čistoty,
nic nezbude.

Jsem bezvýchodně opilý
vínem Její bezčasé blaženosti.
Pohárem vína je Matčino Jméno
OM KALI OM KALI OM KALI.
A běžní opilci si myslí,
že jsem jedním z nich.

Nikoli každý však
může spatřit oslnivou temnotu
jménem Bohyně Kálí.
Nikoli každý může v bdělém stavu získat
nekonečný poklad Její podstaty.
Bláhová mysl odmítá
pochopit a přijmout,
že existuje pouze Ona jediná.
I vznešený Pán Šiva,
nejosvícenější ze všech bytostí
jen stěží dokáže zachytit
letmý pohled jejích zářících rudých nohou.

Bohatství vládců světa

a hmotné statky Ráje
nejsou než bídnou chudobou
pro ty, kteří o Kálí meditují.
Plout v jediném pohledu
jejích tří vesmírných očí
je jako ponořit se
do oceánu extáze.

Ani sám Šiva, princ všech jogínů,
se nedokáže soustředit na Její tančící nohy
aniž by neupadl do vytržení.
Přesto tento bezcenný milenec
zpívající tuto bláznivou píseň
touží po vědomém sjednocení s Ní
ve spánku, bdění i hlubokém spánku.

Vesnický jarmark pro šílené láskou

Vyveď mne z mé mysli, Matko!
K čemu je ezoterická
nebo filozofická moudrost!
Zcela mne pozdvihni svým žhnoucím vínem
své všezahrnující lásky.
Tajemná Matko, jež plníš mystériem
srdce těch, kteří tě milují,
ponoř mne nenávratně
do bouřlivého oceánu bez omezení.
Čisté lásky, čisté lásky, čisté lásky.
Každé místo, kde přebývají tví milenci,
se běžným očím jeví
jako ústav pro duševně choré.
Někteří se smějí s tvou svobodou,
dalším kanou slzy tvé něhy,
a jiní se ocitnou v tanečním víru tvé blaženosti.
I tobě oddaný Gautama, Mojžíš,
Krišna, Ježíš, Nanak a Mohamed

jsou ztraceni ve vytržení Tvé lásky.

Tento básník koktá,
přepaden touhou:
„Kdy? Kdy? Kdy?

Kdy mi bude udělena společnost
s jejími horoucími milenci?“

Jejich svatá společnost je božský
vesnický jarmark pro šílené láskou,
v němž jakýkoli rozdíl mezi mistrem a žákem mizí.

Jejich láska o lásce zpívá:

„Matko! Matko! Matko!“

Kdo může chápat tvé tajemství,
tvou věčnou hru lásky s láskou?

Jsi božské šílenství, Ó bohyně,

Tvá láska je zářící korunou šílenství,
prosím, uděl tomuto chudému básníkovi
bohatství nekonečného pokladu tvé lásky.

Čistá láska

Ač se nikdy nezdráhám udělit spásu
skutečně vážám požehnat na čistou lásku.

Kdo získá čistou lásku, předčí vše.

Je uctíván lidmi
a vládne třem světům.

„Je možné porozumět Božímu konání a Jeho motivům? On vytváří, On udržuje a On ničí. Můžeme někdy pochopit, proč ničí? Božské Matce říkám: „Matko, nepotřebuji rozumět. Prosím, daruj mi lásku k Tvým lotosovým nohám.“ Cílem lidského života je získat lásku k Bohu. Co se dalších věcí týče, Matka ví vše nejlíp. Přišel jsem do zahrady jíst mango. K čemu je mi sčítat množství stromů, větví a listů? Já jen jím mango; nepotřebuji vědět počet listů a stromů.

Překlad Mgr. Anna Vachudová

Ing. Vladimír Čiha

Vánoční mystérium

Název “Vánoční mysteria“ jsou vděčným námětem jednak pro teology, ale hlavně pro křesťanské mystiky. V r. 1998 jsem na tento námět připravil článek, ve kterém jsem se pokusil skloubit apokryfní evangelia o narození Marie s vidinami Kateřiny Emmerichové, pod názvem “Vánoční mysteria“. Zkráceným pokračováním tohoto článku byl článek “Vánoce a apokryfy“, který na původní článek volně navazoval.

Po zpřístupnění skript J. Scheufflera “Křesťanská mystika“, první díl, jsem došel k závěru, že tuto zajímavou oblast bude vhodné doplnit oba uvedené články o další aspekty. Ve snaze předejít opakování toho, co již bylo napsáno, uvádím v tomto doplňku výňatky z výše uvedené knihy, které nebyly dosud zveřejněny.

J. Scheuffler byl velkým ctitelem básníka a mystika Angela Silesia (Johann Scheuffler) a své knihy prokládá velmi často citáty z jeho známé knihy “Poutník cherubínský“.

Scheufflerův text jsem jazykově upravil, zkrátil a doplnil:

Není možno žádat duchovní a mravní pokrok lidstva, aniž bychom se o něj nesnažili v prvé řadě sami u sebe. Náleží k němu též široce založená tolerance a pochopení pro filozofické a náboženské názory a stanoviska druhých. Zatím je, jak se zdá, sjednocení všech křesťanů, natož pak všech náboženství, hudbou budoucnosti. Proč je tato dohoda tak obtížná? Existence většiny církví záleží totiž v jejich vlastním výkladu a vůbec chápání Písma. Nebýt této odlišnosti, nebylo by podstatných důvodů v rozdělení. Mohutným krokem kupředu by mohlo být pojmání biblických dějů pouze symbolicky, i když je patrné, že další rozdílnosti by se vyskytly opět při výkladu této symboliky.

Rozpory ovšem nalézáme i mezi samými evangelisty při líčení událostí kolem Kristova narození, natož pak při jejich výkladu. Porovnejme, co praví o narození Páně evangelisté Lukáš a Matouš. Lukáš vypráví /2,22/, že když uplynuly dny očišťování matky Marie (asi 33-40 dní), byl Ježíš převezen z Betláma do Jeruzaléma, odkud se s ním rodiče po obřadech v chrámu vrátili do svého bydliště v Nazaretu. Odtud pak každoročně putovali o Velikonocích do Jeruza-

léma /2,39-41/. Naproti tomu Matouš vypráví, že po odchodu klanějících se mudrců /2,13/, byl Ježíš i s matkou odvezen otcem do Egypta, kde se zdržovali delší dobu, dokud Herodes nezemřel /2,14-15/. Zajímavá je též Matoušova poznámka, že se Josef po svém návratu z Egypta obával navrátit do Judska a proto se odebral do Nazaretu, kde se usídlil. To vybavuje logickou domněnku, že tam dříve nebydlel, jak tvrdí Lukáš.

Líčení biblického děje podle evangelií je též doplněno apokryfními texty. Ještě před tím posuďme zjištění o 600-700 letých periodách, v nichž se opakuje příchod Avatara, čili Spasitele, neb velkého Učitele, přinášejícího vždy znovu poučení o novém přístupu k Bohu, v jejich době a prostředí nejvhodnějším. Lidská paměť je krátká a historické prameny jsou čím dále do minulosti kusejší a nespolehlivější, přece však lze zmíněnou periodicitu sledovat alespoň přibližně. Tak egyptští bohové Thot a Osiris žili dle legend asi před devíti uvedenými periodami, perský Mithra před třemi, indický Krišna před dvěma a Laoc‘ jedno takové období před Kristem, zatímco Mohamed se narodil v dalším takovém období po něm. Dle toho bychom se nyní blížili době možného příchodu Avatara. Přínos učení přizpůsobeného nové době by byl asi velmi žádoucí. Zmíněná periodicita má též hlubší astronomické a astrologické souvislosti.

Obsahem tohoto pojednání je však zrození Spasitele, a to jak biblického, tak i v každém mystikovi. Z uvedeného vidíme, že Bůh nikdy neustal a ani neustane ve svém působení na lidstvo a nepřestává rodit svého Syna, jak ve světě projeveném, tak i v nitru člověka, abychom se i my s ním znovu zrozovali, trpěli, umírali (totiž naše osobnost – ego) a slavili slavné vzkříšení a výstup na nebesa.

Božství spočívá věčně ve své blaženosti a my, vedeni betlémskou hvězdou ustavičně zářící nad naší jeskyní zrození, rozžeháme v sobě vědomí sebe, čili našeho původního přirozeného adamského stavu a tak následovně po ukřižování, čili vítězství ducha nad hmotou, smrti (ega) a vstupu do pekel naší duše. Ta se uvědoměním své Božské podstaty promění v ráj a takto docházíme slavného vzkříšení z mrtvých, tj. probuzení se z těžkého snu nevědomosti a vstupu na nebesa, čili spočinutí ve vědomí svého Božství.

Nyní je možné přistoupit k biblickému mysteriu narození Páně,

jež i nám je příslibem účasti na této veliké milosti.

Nelze se však nořit do tohoto velkého tajemství milosti, aniž bychom nebyli dotčeni zároveň též něžně milostných zjevem matky Páně, Marie. Začínáme proto jím, chválou a oslavou ženského aspektu božství, jehož symbolem je Marie.

Světec Ludvík Maria Grignion z Monfertu ji krásně oslavuje těmi slovy: „Marie je mistrovským dílem svrchovanosti boží, jehož známost i vlastnictví si on sám vymíňuje. Jako shromáždil spousty vod a nazval je mořem, tak shromáždil i poklady milosti a dal jim jméno Marie. Marie je místem svatosti a svatyní svatých, kde se vytvářejí a od sebe odlišují „světci“. Tuto svatyni nosí každý z nás v sobě. V ní se vytváří zárodek příštího světce, neboť zde se rodí vědomí Božství.“

Dle uvedeného apokryfního evangelia „O narození Panny Marie“, jehož obsah je uveden v článku „Vánoce a apokryfy“, byla Mariina matka, Anna, než počala dceru Marii, do staršího věku bezdětná (neplodná). Je více legend o světcích a hrdinech, kteří se narodili z dříve neplodných žen, na zvláštní zákrok Boží. Jen ve Starém zákonu to jsou: Izák, Jakub, Samson a Samuel, ale známe jich daleko víc ze života křesťanských i jiných světců.

Zastavme se u evangelia o životě Mariině v chrámu: „Když dospívala, rostla v dokonalosti a jestliže na ni rodiče zapomněli, Pán o ni pečoval, neboť denně hovořila s anděly a každého dny ji navštěvovali poslové Boží, kteří ji chránili před vším zlem a vedli ji tak, že překypovala všelikými dobrými věcmi“.

Jen zcela čistá duše může vidět andělské bytosti. Dále vypráví zmíněné apokryfické evangelium o tom, jak byl Josef vyvolen za Mariina manžela a o andělském zvěstování. V těchto slovech je obsaženo nejen tajemství zrození Boha, jehož trůn je věčný a nekonečný a přece se znovu neustále rodí na trůn syna Davidova, čili v nitru člověka. Je to též potvrzení, že ho může rodit jen panenská čistota duše, jejímž vrcholným ideálem je ženský aspekt Boží, Marie, panna Sofia, čili božská moudrost. Tato Moudrost je nerozlučně spjata s láskou, právě tak, jako poznání s milostí Boží. Jedno je výsledkem druhého a nemůže bez sebe existovat. Poznání bez lásky je suché a láska bez poznání je jako jalový květ.

Vůle Boží představuje pro nás zajisté nejvyšší dobro, ale může

v nás dojít uplatnění jen, když se jí otvíráme a jsme svolní k jejímu působení a takto se dostáváme do harmonie s ní. V Mariině svolení s poselstvím anděla máme krásný příklad takového otevření milosti Boží a jeho vůli. Toto otevření s sebou nese zničení ega, projevujícího se vlastní vůlí s dalšími nepříznivými vlastnostmi.

Nelze se divit, že čistotu mysli a srdce všichni světci a mudrci vždy zdůrazňovali.

A takovou matkou všech ctností se zde právě jeví Marie. Avšak rozumějme: Ludvík z Montfortu praví, že spása světa i člověka počíná skrze Marii a skrze ni bude též dovršena, čili jediné pomocí “panny Sofie“:

Další děj kolem narození Páně podrobně popisuje apokryfické “Evangelium Jakuba menšího, bratra Páně“. Toto evangelium bylo odmítnuto asi proto, že je tam Josef líčen jako starý vdovec s několika dětmi, zatímco církevní legenda z něj učinila staršího mládence a byl proto vždy zobrazován s lilií v ruce. To však značí ve skutečnosti totéž jako zmíněná rozkvetlá hůl a je zde skryta hluboká pravda, že manžel Marie, čili ten, kdo přivede Božskou energii až do sedmého “lotosu“ (nebe), tj. na temeno hlavy, musí být z mystického hlediska neposkvřeně čistým, byť třeba byl ve světě otcem rodiny. Tak se též projeví “na temeni hlavy“ Duch Svatý, tj. dostaví se osvětlení.

Je to cesta prostřednictvím ženského aspektu božství, cesta mnohých křesťanských mystiků právě tak, jako indických tantriků, či některých mahájánských buddhistů. Dále jsou ve zmíněném evangeliu líčeny pochybnosti Josefovy, když shledal, že jeho snoubenka je těhotná. Zajímavá je zde Josefova úvaha o tom, co by měl učinit. „Jestliže utajím její čin, proviním se proti zákonu Božímu a zradím-li ji synům Izraelským, bojím se, že by snad mohla mít dítě s andělem a to bych pak zradil život nevinné osoby.“ Ve starém zákonu totiž čteme, že ve starých dobách se dcery lidské stýkaly s anděly a měly s nimi potomstvo: velké světce, mudrce či hrdiny. Na základě toho zřejmě Josef o této možnosti uvažuje.

Určité mystické zážitky na křesťanské cestě neexistují proto, že k onomu narození popisovaným způsobem došlo, ale naopak, toto narození Páně, se vším, co se kolem něho odehrálo, je jen zevním obrazem těchto projevů vnitřního Božství. Indický mudrc Swami Šivanan-

da napsal o vánočním mysteriu tato moudrá slova: „Vstoupením člověka do nové fáze života vnitřního bdění, čistoty a oddanosti, se v jeho srdce zjeví duch Kristův. Když se v srdci počne Božský princip, to pak jsou pro člověka pravé Vánoce. Tam, kde dosud panovala temnota, začne od toho okamžiku zářit světlo. Jakmile je milostí Boží dosaženo úplné popření a vymazání pozemské osobnosti, slaví duch Kristův v nitru člověka nový příchod. Tím teprve začíná skutečný duchovní život žáka.“

Nová fáze vnitřního bdění není nic jiného než pokrok na mystické cestě pomocí tiché koncentrace nebo mantrických cvičení. Mystik Angelus Silesius dobře pochopil, že sebepronikavější inteligence nemůže proniknout to, co je věcí intuice a milosti Boží. V “Poutníku cherubínském“ napsal: „Ty v knihách bádáš, svou hledáš chytrostí tam syna Božího? Vzdej se své žádosti! Spěš do chléva a tam zlíbej Božské dítě a divnou jeho moc zakusíš okamžitě!“ Chlévem je zde míněno nitro člověka. Tam se rodí vnitřní Božství (vlastně se rodí jeho uvědomění) věčně bdělé.

Ti, kdo jsou v častém styku s přírodou, vědí, že ne ve dne, ale pod pláštěm noci rostou či rozkvétají rostliny a že příští úroda se připravuje pod příkrývkou sněhu. Právě tak i v temnotách vysvitne a rozkvetne Božství. Proto též celý děj narození Páně je církví symbolicky stanoven na půlnoc a to v době zimního slunovratu, ač v bibli bližší časové údaje nenalzáme. O tomto tajuplném pochodu v nitru člověka napsal mistr Eckhart: „Ptáte se, kdy a jak se toto v nás děje a kde Otec vyslovuje své věčné slovo? Když veškeré věci spočívají v hlubokém mlčení tu z výše Královského trůnu přichází do mne skryté Slovo. Děje se tak v místě nejušlechtilejším a nejněžnějším, které jen může duše nabídnout, atd...“

Když Eckhart hovoří o hlubokém mlčení, v němž vše spočívá, když se rodí Pán, je třeba si všimnout, že tutéž symboliku nalzáme i v uvedeném evangeliu. Josef tam vypráví, že když hledal pomocnici k porodu, zpozoroval, že se ptáci zastavili ve svém letu, lidi strnuli v pohybu, který právě konali a právě tak i ostatní zvířata. Je to krásný obraz hlubokého klidu a ticha, jež doprovází příchod Páně v nitru mystika. Ostatně totéž a z téhož důvodu vyprávějí i indické legendy o narození Krišny.

Legenda, jež tak brzo opředla Kristovo narození, není snad prostě vymyšlena, ale zformována na základě osobních vnitřních zážitků některých tehdy známých duchovních činitelů. V prvních dobách církve a zvláště v řadách gnostiků nebyla ojedinělá. Rosikrucian Robert Fludd popisuje místo narození Páně v nitru takto: „Nemíním tím skutečný kříž, ale kříž krvavě rudý, nejčervenější barvy kůže a je obklopen liliemi. Chceme-li dosáhnout růžově červené růže skryté ve středu kříže, musíme hledat a klepat usilovně v nitru naší země.“ Naší zemí rozumějí alchymisté tělo. Jinak je třeba tomuto výroku rozumět tak, že v zářícím středu, kde se zhušťují paprsky našeho pátrání a jež je centrem vesmíru, rozkvétá panenská matka, rodící Bohočlověka, zdobená liliemi čistoty.

Ludvík z Monfortu označuje cestu skrze Marii, kterou nám zjevil Ježíš svým zrozením v Betlémské jeskyni za zvláště vhodnou a pro křesťana snadnou.

Není sporu o tom, zda historická Panna Maria, matka Ježíšova byla pannou, či nikoliv. Nám na mínění vědců právě tak jako teologů málo záleží. Jejich křehké důvody a logika se tříští o nedostatečnost lidského rozumu i vědeckých podkladů. Duchovnímu člověku, křesťanskému mystikovi, je to jasné. V Izaiášovi čteme: „Aj panna počne, porodí syna a nazve ho Immanuel.“ Hluboká pravda o věčném panenství matky Boží byla známá nejen starým Hebrejům, ale vůbec všem východním národům. Immanuel znamená Bůh v nás a je zřejmé, že se musí rodit z panny, neboť neposkvrněné Božství, tento živoucí panenský olej, je věčnou matkou Boží, tvůrčí energie neustále rodící Boží syny. Božská jednota se nemůže projevit v ničem jiném, než v čistém neposkvrněném zrcadle sama Sebe.

Touto čistotou je míněna prázdnota mysli, tj. naprosté odevzdání se do vůle Boží, vzdáním se vlastní vůle, projevující se chtěním, ulpíváním, ztotožňováním se s tělem, atd. Ač je k tomu zapotřebí nejvyšší touhy, snahy, dobré vůle s trpělivostí, prostě vrcholného úsilí mystika, přece by nebylo možno nic z toho dosáhnout bez milostí Boží. Univerzálního učitele a vůdce má na této cestě každý ve svém nitru. Ač je v každém člověku a čeká, až na tuto cestu vykročí, je přesto samojedinný. Jestliže se vzdá vlastní vůle, chtění, atd., pak jejich místo ihned zaujímá vůle a chtění Boží. Bůh sám bude za něj toužit po jednotě,

Bůh sám bude kráčet cestou skrze něj a konečně Bůh sám se projeví v zrcadle jeho nitra jako Já. Světské já – ego, osobnost, nedosahuje tedy Boha a ani dosáhnout nemůže. Spojení světla s tmou není možné. Tmu lze odstranit, či spíše nepřekážet Bohu v jejím odstranění poznáním, že tma jako pouhá negace světla, vlastně neexistuje, neboť její jsoucnost je podmíněna nevědomostí o samojedinnosti Božského světla.

Obraťme nyní pozornost k dojemné a inspirující biblické scéně klanění se pastýřů. Je to významná alegorie. Prvním svědky narození Páně nebyl ani sv. Simeon, ani prorokyně Anna, ba ani mudrci od Východu, natož pak nějaký jeruzalémský theolog, ale prostí a neučení pastýři. Oni totiž jediní v době příchodu Pána bdějí u svých stád. Anděl zastihl je bdící /Luk 2,8/. Kéž bychom byli i my nalezeni bdělými, až Pán v naší noci přijde a zaklepe na dveře. Pak sám Pán se, jak je psáno, “přepáše a bude nám sloužit“. Též Ježíšův křest s obřízkou jsou hluboce symbolické. Každý mystik, bude-li prostý jako dítě, bude také z milosti Boží “obřezán“, aby se totiž již nedopouštěl určitých skutků, k čemuž by jednak sám od sebe nikdy neměl dostatek síly. Také jméno obdrží každý, i když nemusí být lidským jazykem vyslovitelné, či rozumem pochopitelné. Z Bible víme, že i apoštolové dostávali od svého Učitele jiná jména. Některá náboženství, jako katolicismus, buddhismus či hinduismus si zachovali vnější obřad, jímž je udáváno takové “nové jméno“. U mystiků se tak děje při vnitřním znovuzrození, jak o tom píše evangelista Jan ve svém Zjevení: „Tomu, kdo zvítězí, dám jíst skrytou manu a dám mu kamének bílý a na něm nové jméno napsané, které nezná nikdo, kromě toho, kdo je přijal.“ Symbolem tohoto “kaménku“ je alchymistický kámen mudrců, uzdravující a měnící kovy ve zlato. Obdržením bílého, či lépe řečeno průhledného, kamene v nitru pak dochází k transmutaci, tj. uvědomění si svého Božství.

Alchymisticko-mystickým symbolem jsou též dary, přinášené třemi mudrci. Dle Tomášova evangelia “O dětství Ježíšově“ to byli ctitelé Zarathustrovy a ctitelé ohně, čili perští Parsové. O klanění se mudrcům píše v novém zákonu pouze evangelista Matouš. Píše, že přinesli zlato, kadidlo a myrrhu. Myrrha byla používána k přípravě vonných mastí potřebných k balsamování, jakož i při obřadech spoje-

ných s přijetím žáka do okruhu zasvěcenců. Balsamování činí tělo vzdorným rozkladu, je symbolem účinků prany, životní síly, Božské energie. Kadidlo se užívá v chrámech dodnes jako magický prostředek k očištění prostředí od špatných vlivů a také k vytvoření atmosféry přitahující vysoké duchovní bytosti. Zlato pak je symbolem Božství, dokonalosti a nesmrtelnosti.

Detailnější popis příchodu tří mudrců dle vidění Kateřiny Emmerichové je popsán v článku "Vánoční mysteria".

Útěk do Egypta, o němž píše pouze evangelista Matouš je, jak se zdá, čistě symbolický, neboť podobně hovoří, včetně též vraždění nemluvnat také legendy ze života jiných Avatarů, jak bude dále uvedeno. Kromě toho se jednalo prvotní církvi o upevnění kontinuity se Starým zákonem a proto byla vyhledávána splnění tam obsažených proroctví. Zde to byl prorok Ozeáš, který pravil: „Z Egypta jsem povolal svého syna.“ Egypt byl od pradávna především znám jako země tajemství a mysterií. Také příchod Páně je pro každého tajemstvím, neboť "přichází v noci jako zloděj a nikdo neví kdy", jak je psáno. Představme si ono krásné, tolikrát malíři zpodobňované seskupení: Panna Maria jedoucí na oslíku, s Ježíškem v náručí a sv. Josef kráčející za ní a střežící je. Osel je symbolem těla, Maria je Božská duše nesooucí na svých loktech spásu, jež se dostaví, když od ní naše bdělá pozornost nebude odvrácena.

Zbývá ještě věnovat pozornost obětování v chrámu. I to je symbolem dle slov svatého Pavla "vy jste chrámem Božím".

V evangeliu čteme /L 2,25-28/, že v oné době žil v Jeruzalému muž jménem Simeon "očekávající potěšení Izraele, v němž byl Duch Svatý". Co znamenají tato slova? Prostě, že Simeon byl jedním z "bdících", který byl vnitřním slovem uvědoměn o velké události zrození Avatara. Totéž, jenže o několik století dříve, je uváděno v legendě o Buddhově zrození. I tam stařec Asithé bere na lokty malého Sidhártu a velebí Boha, že mu dopřál vidět toho, jenž přináší spásu lidstvu a pronáší také proroctví o jeho budoucím poslání.

V legendách o zrození Spasitelů (Avatarů), čili vtěleních Božích, jsou vesměs uváděny podrobnosti, mající překvapující podobnost s evangelijskými ději. Uvedení některých z nich neznamena snížení významu narození Krista, ale naopak, upozorňuje ty, kteří by ho chtěli

snížit na pouhý historický děj a zevním rozumem pochopitelné osudy jisté skupinky lidí, že velmi zbloudili. Vůbec nezáleží na tom, zda se vše skutečně stalo tak, jak evangelisté uvádějí, ale na tom, že vše, co bylo napsáno, ať v bibli či v jiných posvátných spisech, je součástí či popisem mysterií starých jako samo lidstvo a mající hluboký význam pro každého, kdo kráčí mystickou cestou, neboť je pro něj nemalou posilou, může-li sám pro sebe odhalit některá v nich uložená tajemství.

Všechna uvedená náboženství se opírají o vtělení Boha, proroka, či velkého Mudrce, které pozdější legendy o něm vždy opřádají zázračnými událostmi, jako je zrození z Panny a jejího oplodnění Bohem. Tak v řeckých legendách, tj. Pýthie Jupiterem v podobě holubice (symbol Ducha Svatého), dále Antiopa, Leda, Evropa, Alkméne a jiné. Ba i o Plotinovi vznikla pověst, že byl synem panny oplodněné Apolonem. Na zdech chrámu v Luxoru je zobrazen děj, zcela podobný biblickému, jenomže se zde jedná pravděpodobně o narození faraona Amenofyse III., který žil asi 1800 let před Kristem. Faraon byl v Egyptě pokládán za vtělení Boží. Je tam nejen zvěstování, kdy místo anděla sám Bůh Thot zvěstuje panně početí skrze Boha Knefa, ale je tam i narození a klanění se tří mudrců s dary.

Také aztécký Huitzilopochtli, korejská Archer, čínský Fo-hi a perský Mithras se dle legend narodili z panny. Poslední dokonce v jeskyni, právě tak, jako Adonis. Též Buddhovi připisují mahájanské legendy nejen zrození z panny, ale doprovázela ho také hvězda na obloze. Přišli rovněž králové, aby se mu klaněli a jako dítě byl nalezen v chrámu, jak mluví o podivuhodných věcech se shromážděnými mudrci. Než začal kázat, postil se též čtyřicet dní a byl pokoušen Márem (d'áblem), který mu nabízel vládu nad světem. Buddha se prý též po odložení těla zjevoval učedníkům, mezi nimiž byl též zrádce jménem Dévadatha.

Při narození boha Krišny se konalo sčítání lidu a matka se s ním musela zachránit před králem Kamsou, který, aby jej usmrtil, dal zabít nemluvnata.

Podobných paralel by se při bedlivém studiu našlo jistě ještě více. To by mělo stačit k tvrzení o jednotném původu všech náboženství, i když se jejich zevní podoba od sebe značně liší. Božská moudrost

totiž užívá k přitažení k sobě nejrůznější způsoby a cesty dle současného myšlení a rasových vlastností lidstva. Jejich podklad a podstata jsou však jedny. Je to láska Boží ke stvoření a touha lidstva po duchovním pokroku vedoucím k jednotě.

Je zde však ještě jedna zdánlivá rozdílnost. Je to rozdílný přístup mystiků k cestě poznání. Co jen energie se vyplývá a vzájemné lásky a úcty se ztrácí v neplodných obhajobách vlastního názoru a vlastních duchovních zkušeností. Kdyby se se stejnou horlivostí věnovali odstraňování překážek na vlastní cestě, či potlačování sklonu ke stranic-tví, pak by bylo nejen mnoho překážek odstraněno, ale také cesta z milosti Boží usnadněna.

O tuto toleranci by měl každý velmi usilovat, aby se vyvaroval zbytečnému čerání mysli. Ignác z Loyoly napsal: „Pravou nestranností je na svou nestrannost nespoléhat a zvláště ne v tom, co se týká nás samých.“

Darů poznání Cesty bychom si měli velmi vážít a snažit se jej zužitkovat všemožným úsilím, k pokroku dle podobenství o hřivnách, místo abychom jej srovnávali s darem druhého a vzájemně jej oceňovali. Pro každého je nejcennější ten dar, který máme, neboť vyjadřuje vůli Boží a stav naší duše a nemůže být proto nikdy pro druhého stejně cenný.

Dnešní lidé usilující o duchovní život jsou dětmi 21. a 22. století, zrozené na křižovatce všemožných vír, cest a doktrín, v jejichž vyhledávání jsme praví Kolumbové. Nemělo by to však vést k neustálému přelétávání, měnění názoru i předmětu uctívání, ale k vyrovnanosti mysli, dokonalému přehledu a vidění souvislostí, k radosti nad úspěchy druhých a soucitu s jejich zdánlivými neúspěchy.

Čemu nás např. učí vánoční mysteria, o nichž pojednává tento článek? Tomu, že nejen v Bibli, ale i v posvátných knihách jiných národů, lze najít stejné pravdy, bezcenné pro teology a světskou vědu, ale nesmírně významné pro duchovního člověka, jemuž mohou být předobrazem či symbolikou jistých duchovních pochodů, odehrávajících se v jeho nitru i kolem něho. Měli bychom tedy hledět na biblické děje s úctou, vážít si jich a nehloubat, zda se vše odehrávalo dle údajů v evangeliích či nikoliv. Pravdivost toho všeho se musí projevat v duchovním srdci.

A nyní ještě několik slov o vánočních obyčejích a jejich mystickým zdůvodnění. Bylo již řečeno, že narození Pána je kladeno do doby zimního slunovratu, ač v bibli žádná data nenacházíme. Úcta ke slunci jako symbolu Božství, dárce života, byla totiž u všech starých národů spontánní a tak se nelze divit, že již u nich byla doba vánoční, doba zimního slunovratu příležitostí k uctívání slunečního Božství. Dělo se tak již ve starém Sumeru a Babylonii, kde byly stavěny pyramidy a chrámy Slunce na jejich vrcholu. Zcela podobné pyramidy stavěli též Aztékové v Mexiku, Inkové v Peru a samozřejmě též Egypťané. Dle cestovatele a mystika Paula Bruntona nebyli egyptské pyramidy pouze obrovskými hrobkami panovníků, ale též chrámy, resp. obřadními budovami. Ostatně též křesťanské chrámy sloužily v dřívějších dobách za pohřebiště vynikajících osobností a nikoho nenapadne je proto nazývat hrobkami.

Dle tradice zasvěcenců od nejstarších dob, potvrzované též v nové době, je celá naše sluneční soustava v mocném proudu duchovní energie přicházející z vesmíru z míst, kde se nalézá jedna z nejjasnějších hvězd severní oblohy, Sírius. Rozlišovali proto od sebe slunce hmotné a toto superslunce duchovní. Obě tato slunce přicházejí zhruba jednou za dva tisíce let do konjunkce, což je astrologický výraz značící, že jsou se Zemí v jedné přímce a pak se prý objevuje na Zemi Avatar, neboli Božské vtělení. Jinak ovšem, dle jiných astrologů, se tak stává častěji, tj. v periodách cca 600 – 700 let (jak již bylo uvedeno na straně 17 tohoto čísla Poutníku). Ono duchovní slunce nevysílá svou energii na Zemi se stále stejnou intenzitou, nýbrž v době, do níž spadají právě naše Vánoce a také Velikonoce (doba jarní rovnodennosti), jsou pak tyto vlivy mnohem mocnější. Tuto věc si ověřilo již mnoho mystiků, když zjistili, že se jim v těchto dobách a ještě v době Letnic, v jejich duchovním úsilí dobře daří.

Také v Evropě uctívalo ve starých dobách druidské kněžstvo o zimním slunovratu Slunce zavěšováním světél nad prameny a pak také na stromy, jako symbol čistoty a dárce života. Tento zvyk věšení světél na stromy se ostatně udržel ještě v dobách, kdy křesťanství slavilo již nad druidským náboženstvím úplné vítězství, neboť ještě císař Karel Veliký musel vydat výnos zapovídající zdobení stromů světly, aby tím byla setřena vzpomínka na uctívání Slunce. Ani to se však

zcela nepodařilo, jinak by se před Vánocemi neprodávalo tolik vánočních stromků. Dle jiného výkladu je vánoční stromek symbolem toho, co představuje židovský starobylý obřadní osmiramenný svícen, zvaný chanukia. Také sedmiramenný židovský svícen (menora) vychází ze symboliky stromu a v mystice připomíná sedm lotosů, čili mystických center, které se po dosažení dílčích cílů na mystické cestě postupně rozvíjejí. Šest světel na oltářích katolických chrámů, spolu se sedmým, eucharistií, znamená totéž.

Jak již bylo řečeno, proud duchovní síly neustále dopadající na Zemi, se zesiluje o Vánocích, Letnicích a Velikonocích. V této době se nejčastěji dostávají, či zintenzivňují mystické zážitky, ale zvyšuje se i schopnost intenzivního chápání duchovních pouček. Proto bychom měli v těchto dnech číst obtížně pochopitelné duchovní spisy a hloubat o Božských tajemstvích v nich obsažených. Ostatně tajemstvím je i lidské zrození, o němž se indiští mudrci vyjadřují, že je samo o sobě darem z milosti Boží. Rovněž další život v tomto těle a jeho účel je tajemstvím, jež je třeba z milosti Boží odhalit, aby bděle a vědomě krácel oddán do vůle Boží tam, kde jiní ve své slepotě nevědomosti bezradně tápají.

Tím končím toto pojednání o Vánočních mysteriích, které jak bylo v úvodu řečeno, je volným pokračováním již zveřejněné přednášky. Doufám, že tato tři pojednání vysvětlí a doplní informace o vánočních mysteriích, prokáží jejich hloubku a trvalou platnost v duchovním vývoji zájemců o křesťanskou mystiku.

Eva Švecová

Vzpomínka

Dosud mne provází hřejivá vzpomínka na zahájení "školního roku", tedy na první schůzku brněnských unitářů po dokonale parném létě.

Kromě myšlenek starších i novodobějších duchovních myslitelů (viz Poutník 2017/4) mne však potěšila nosná myšlenka tohoto pátečního shromáždění, která zněla - NA PRVNÍM MÍSTĚ BŮH. Proto to bylo něco, jako svátečním setkáním.

Z řad posluchačů zazněla poučná slova, chválící význam vzdělanosti a pátrání po Bohu, nebo také studium hlavních myšlenek nábo-

ženství a nauk, ale - bylo důrazně dodáno – „Bez lásky, přátelé, bez lásky to pro nás nemá význam.“

Připadá to možná již někomu někdy, jako zastaralá fráze, ale stále tato slova zůstávají pravdou a mají velkou hloubku.

Můžeme si sami na sobě prověřit, jak na nás na příklad zapůsobila myšlenka - Na prvním místě Bůh? Probudila se v nás láska a radost a byli jsme schopni donést si ten jemný pel až domů, případně jsme se k věci vraceli i později a zkoumali se, jak to uvnitř nás vypadá?

Oslovila nás možnost duchovního probouzení pomocí cvičení tiché koncentrace?

A nebo se stalo něco podobného v nás, jak líčí dvě mé vzpomínky?

Před léty jsem vyslechla kázání mladého kněze, který popisoval slova svého učitele:

Houser měl v kostele kázání. Plakaly při něm mnohé husy i kachny utíraly si křídly slzičky dojetí, jak to ten pan farář pěkně říká.

Pak se vykolébaly svým krokem ven a ihned začaly vesele podle svého zvyku štěbetat a klevetit, aniž by věnovaly kázání jedinou myšlenku."

Druhá vzpomínka, osobně prožitá vypráví o tom, jak jsem nemohla jít jako školačka v neděli do kostela, protože mi neuschlo vyprané oblečení. Marně maminka vysvětlovala, že si nemám co obléci, já však stále plakala a chtěla jít. Tajně jsem se totiž bála rákosky pana faráře. Tatínek již toho rámusu měl dosti a rezolutně prohlásil: „Ale co, lidé chodí kostela, ale jenom vyjdou ven, tak zase vesele pomlouvají, kradou atd... Tak jaképak řeči.“

V hodině náboženské výchovy, kterou pan farář zahájil otázkou, kdo nebyl v kostele", povstala jsem s několika dalšími provinilci. Když na mne došla řada a pan farář si již připravoval rákosku pro případ další nezapomenutelné výmluvy, vychrlila jsem na něj celou tatínkovu řeč a nastavila odevzdaně dlaň. Rákoska poklesla a pan farář se změněným hlasem otázel: „Kdo ti to řekl?“ „!...sim tatínek." A bylo to. Směla jsem se bez výprasku posadit. Celá třída mi záviděla. Když jsem se ale doma s tím pochlubila, rodiče mou radost nesdíleli, ale strnuli...

Oba příběhy mají sice lehký, až humorný tón, obě však ukazují lhostejnost k povznesení ducha.

Dr. N. F. Čapek prosil Boha, aby ho chránil před zevšedněním. Mistr Eckhart, středověký mystik nám radil, abychom příliš nelnuli k pomíjejícímu, abychom nemilovali věci stvoření, ale Stvořitele.

Bůh nás vyzývá, abychom se koupali v naší lásce k Němu a v Jeho lásce k nám, neboť je to osvěžující, očištná a posilující lázeň upevňující nás v boji se světem a se sebou samým pro vyšší cíl.

A my, lidé, bychom si mohli sejmout růžové brýle, skrze které většinou považujeme věci hmotného charakteru za trvalou hodnotu a upínáme se k nim. Mohli bychom se pokusit nasadit řádně silné brýle do dálky, abychom skrze ně poznali pomíjivost všeho, co vidíme, včetně našeho hmotného těla.

Chceme-li pokračovat dále, můžeme vyměnit skla za silnější, vidět i přechod do duchovního světa, nebo dokonce v dáli zářící světlo a před ním úzkou branku, kudy může projít jen duše zbavená hmotícího ega a nesoucí v sobě jen lásku.

JEN LÁSKU, z ní se odvíjí vůle Pána Života a JE TO PÁN SÁM!

Poutníkům, snažícím se po Cestě lásky, stávající se díky prorokům, mistrům, duchovním učitelům a myslitelům již téměř nepřehlédnutelnou, přeje hodně úspěchů pro čas přítomný "zde" a budoucí "tam"

jeden z poutníků

Daniel Novotný

Bez tvaru a omezení

Bůh: Jsem Bůh. Jsem bez tvaru a omezení.

Duše: Jsem duše. Právě jsem vznikla. Jsem také bez tvaru a omezení.

Bůh: Já vím. Jsi moje dítě. Můžeš si přát, co budeš chtít.

Duše: Ale já jsem právě vznikla. Nevím, co je a co není. Nevím, co je dobré a co špatné. Nevím, co si přát a co ne.

Bůh: Podívej: tohle je svět. Stvořil jsem jej.

Duše: Co je to svět?

Bůh: Tvary a omezení.

Duše: K čemu je dobrý?

Bůh: Narodíš se v něm. Vyrostíš, zestárneš, zemřeš.

Duše: Proč?

Bůh: Naučíš se, co je a co není. Naučíš se, co je dobré a co špatné.

Obrousíš se. Rozhodneš, co si přát a co ne.

Duše: A potom?

Bůh: Potom se vrátíš sem ke Mně.

Duše: A budu si moct přát, co budu chtít?

Bůh: A budeš si moct přát, co budeš chtít.

Brno na vlásku?

Vážení přátelé, možná si to dosud nejste vědomi, ale naše obec právě prochází náročným obdobím. Stárne nám členská základna, ale někteří dlouholetí věrní příznivci se dosud nestali našimi členy. Finančně nás „ohrožují“ změny v NSČU - tj. celostátní organizaci zastřešující unitářské obce. Jistě jste zaznamenali, že již několik roků má NSČU nové základní dokumenty (ústava a stanovy). Tyto změny jsou dány obměnou ve vedení NSČU, probíhající odlukou církví od státu a v neposlední řadě růstem počtu unitářských obcí. Když se stejný „balík“ peněz rozdělí mezi více subjektů, logicky na nás vychází méně.

Změnám se nemůžeme vyhnout, proto je velmi dobré, že vedení NSČU na změněné podmínky reaguje, že se snaží zajistit rovné podmínky pro všechny obce a že se snaží české unitářství rozvíjet. V rámci transformace došlo například k faktickému oddělení Pražské obce od NSČU, tzn. že je dnes "Praha" financována stejným způsobem jako ostatní obce, platí za pronájem prostor (proto došlo k jejímu stěhování) atp. Nové podmínky financování rovněž zohledňují aktivitu obcí a aktivitu (nebo pasivitu) jejich členské základny.

Pro Brno to znamená, že bez větší aktivity členů nebudeme v budoucnosti moci zachovat provoz naší obce v dosavadním rozsahu. NSČU směřuje k samofinancování obcí, ve střednědobém výhledu (15ti let?) plánuje NSČU platit obcím pouze poloviční úvazek duchovního a příspěvek na pronájem prostor. Základním zdrojem dofinancování obcí budou členské příspěvky, dary a aktivita obcí (granty, výběr vstupného, případně peníze z pořádání seminářů, z prodeje knih atp.). Aby byla členská základna obcí motivována k přispívání na svůj provoz, dostáváme 2000 Kč za každého člena,

který nám dá roční členský příspěvek aspoň 500 Kč, dále dostáváme z NSČU přibližně stejnou částku jaká se vybere na shromážděních.

Brněnská obec se neobejde bez Vaší energie, ať již ve formě financí, nebo ve formě dobrovolnické činnosti. Přitom platí, že dobrovolnická činnost dokáže z části nahradit finanční příspěvky a naopak. Pokud bychom se měli ve vzdálenější budoucnosti financovat naprosto samostatně, tak bude způsob našeho "provozu" zcela záviset na členské základně. Velmi důležitou formou podpory je také účast v orgánech obce, v orgánech NSČU, nebo účast na celounitářských aktivitách (Sněm a jiná celounitářská shromáždění, Unitářská akademie, zájem o dění prostřednictvím intranetu NSČU).

Stát v současnosti staví církve a náboženské společnosti na úroveň zájmových skupin jako jsou třeba zahrádkáři. Sotva si na to můžeme stěžovat, pokud nebudeme ochotni na unitářskou činnost přispívat trochu více než zmiňovaní zahrádkáři. Zde se ukáže, zda jsme ochotni pro podporu duchovních aktivit v našem městě a v naší republice schopni něco udělat, nebo zda je pro nás unitářská nedogmatická duchovnost ve skutečnosti něco postradatelného. Podmínky jsou rovné, pokud šanci spoluformovat NSČU prošvihneme můžeme si stěžovat jedině sami na sebe.

Zdraví

Pavel Sedlák (předseda) a Jarmila Plotěná (duchovní)

Miluše Šubartová

Hledači světla

Nahlédni v zrcadlo kosmu,
strom života sytě zelený,
hledači duchovního světla směřují k jeho kořeni.

Zasuté ploty skryté lži
kdy bolest zmaru leží ladem
na sněžných polích dalek duší ztracených.

A přece až roztají zrádná slova,
zprůhlední krajina duše žhavou modlitbou,
kdy věčné hledání spočine v Tobě, ó Bože.

Vždyť od počátků věků vály proudy Božské
tóninou světelnou do stvořitelské dráhy.
Barevná spektra vibrací Božských ideí vanou nadále

Hledači světla věz, že vítr Ducha Božího věje kam chce –
tam, kde otevřeny zářivé brány světelné proměny.

Hledej neustále, hledači světla, hledej,
provolávej posvátnost Božího jména.
Ať nemine nás naděje a víra,
kéž touha proměny zaplaší drásavé temnoty,
když hořce zalézají za nehty ...

Zda blízko je již království Boží?
Vždyť andělské sbory se pohybují
a zachycují světelná spektra na planetě Zemi ...

Tiše se ponořme do srdce duchovního,
kouzelné flétny tóny spojují
spektrem oslnivou září ódem Božím ...

Splýváme s tóninou prabytí duchovního
zasvěcení k návratu do Betlému – domu Božího ...

PROGRAM NA MĚSÍC LISTOPAD 2017

Úterky 17:30 až 19:30 Staňkova 18a

7.11. 14.11. 21.11. 28.11.

ZPĚV duchovních písní a manter, MODLITBA,
zdravotní cvičení, ČCHI-KUNG

Středy 17:00 až 19:00 Staňkova 18a

1.11 15.11. 22.11. 29.11.

Rev. Mgr. Jarmila Plotěná:

ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ A MEDITACE

8.11. SETKÁNÍ NAD INSPIRATIVNÍM TEXTEM

Čtvrtek 18:30 Staňkova 18a

9.11. *Setkání skupiny Allan Kardec:*

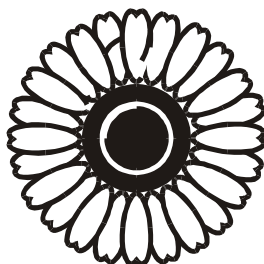
MORÁLNÍ DEFICITY

Pátky 17:00 až 19:00 Staňkova 18a

3.11. *Rev. Vlastimil Krejčí:* - NLG (Neurolingvistické programování
- neomezený lidský potenciál.)

10.11. *RNDr. Milada Škárová:* - ČLOVĚK 21. STOLETÍ (po Kristu)
- A ARCHANDĚL MICHAEL?

24.11. *Rev. ThDr. Sofia Pavala:* ÚCTA K ŽIVOTU A STVOŘENÍ
O lese, zvířatech a lidech (s promítáním).

PROGRAM NA MĚSÍC PROSINEC 2017

Úterky 17:30 až 19:30 Staňkova 18a

5.12. 12.12. 19.12.

ZPĚV duchovních písní a manter, MODLITBA,
zdravotní cvičení, ČCHI-KUNG

Středy 17:00 až 19:00 Staňkova 18a

6.12. *Rev. Mgr. Jarmila Plotěná*: SLUNEČNICE, zdravotní cvičení
a meditace

13.12. Předvánoční setkání skupiny Allan Kardec

Dr. Sergio Thisen (kardiolog a fyzik):

SEBEPOZNÁNÍ JAKO ZÁKLAD PRO VNITŘNÍ OBNOVU

20.12. Setkání nad inspirativním textem

Pátky 17:00 až 19:00 Staňkova 18a

.1.12.. *Rev. Petr Samojský*: TAJEMSTVÍ NAPLNĚNÉ PRAZDNOTY
*Černá je černá, bílá bílá a stejně tak je to jasné, co je prázdné a co je plné.
Už naši dávní předci věděli, že realita je složitější, než je povrchní
pohled. Pro inspiraci sáhneme do daleké Afriky*

8.12.. *Rev. Mgr. Jarmila Plotěná*: CESTY K PROCITNUTÍ aneb jak
v různých životních situacích chápeme duchovní Cestu

15.12. Zimní Pegásek – téma VÁNOCE NA RŮZNÝ ZPŮSOB večer
autorského čtení

22.12. SVĚTLO VÁNOC – předvánoční shromáždění

www.unitaria.cz/brno; unitaria.brno@seznam.cz

Obec unitářů v Brně vydává dvouměsíčník "Poutník" obsahující původní
články členů a přátel Unitarie, články z historie unitářství, poezii, aktuality
i zábavu.

Pokud si přejete tento program nebo časopis "Poutník" dostávat e-mailem,
sdělte vaši e-mailovou adresu v kanceláři Obce unitářů v Brně.

Redakční rada: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Bc. Daniel Novotný,

Ing. Dalibor Halouzka, Ing. Ivan Sommer, Ing. Pavel Sedlák

Za obsah článku nese odpovědnost jeho autor.

MK ČR E 16083